

સંબંધમાં પડી જાય જો એકાકી તડ
બની જાય જીવન પછી સાવ ઉજ્જડ

અ

નુજા સતત ફરિયાદ કરતી કે એના જન્મદિને કે લગ્નતિથિએ એનો પતિ અનુરાગ સ્વેચ્છાએ કંઈ સરપ્રાઈઝ ગિફ્ટ નથી લાવતો. આ અંગે અનુરાગની વાત એવી હતી કે “સરપ્રાઈઝ ગિફ્ટ આપવાની મારી ના નથી પરંતુ હું જો મારી રીતે કંઈ એવી વસ્તુ લઈ આવું જે અનુજાને ઉપયોગી ન હોય તો શા કામની? તેના બદલે એ મારી સાથે આવીને મનગમતી વસ્તુ લે તે સારું રહે,” પણ અનુજાને એ મંજૂર નથી, તે કહે છે, “ખરી મજા તો સરપ્રાઈઝમાં જ છે. તેનાથી ખ્યાલ આવે છે કે તમારા સાથીદારની પસંદ-નાપસંદની તમને કેટલી ખબર છે. સાથે જઈને ભેટ લાવવી એ તો જાણે શોપિંગ કરવા જતાં હોઈએ એવું લાગે, તો પછી ગિફ્ટ આપવાનો અર્થ શો?”

મીનીના પતિ મિહિરને લગ્નનાં દસ વર્ષ પછી પણ રસોડામાં જઈ મીનીને સુંબન કરવું, સવારે ઊઠતાંની સાથે એને આલિંગન આપવું જેવી ક્રિયાઓ ગમે છે. જ્યારે મીનીને ઘરની જવાબદારીઓ સાથે બે બાળકોને સાચવવાનાં હોય છે. એ મિહિરને આનાકાની કરે ત્યારે મિહિર ફરિયાદના સૂરમાં કહે છે, મીનીને રોમાન્સ કરવામાં કંઈ રસ જ નથી.

માત્ર એકતરફી વિચારથી ઘણી વાર કોઈ એક સાથીદારના મનમાં અસંતોષ જાગે છે. એવું લાગે છે કે પોતાના સાથીદારમાં જવાબદારી, ઉત્સાહનો અભાવ છે. છતાં જો પતિ-પત્ની ધારે તો એકબીજાના વિચાર, વર્તનને સમજી ઝઘડા, મતભેદની સ્થિતિ ટાળી શકે. એ માટે માત્ર પોતાના અહમને દૂર કરવાની જરૂર છે. બંને પોતપોતાની તરફથી થોડું જતું કરવાની ભાવના ધરાવે તો બધું બરાબર ચાલે.

પતિ-પત્ની વચ્ચેના સંબંધમાં પતિ દિમાગથી વિચારે છે, જ્યારે પત્ની હંમેશાં દિલથી વિચારે છે. જો બંને માત્ર દિલથી કે દિમાગથી વિચારતાં હોય તો અલગ વાત છે પરંતુ બંને અલગ અલગ રીતે વિચારતાં હોય ત્યારે સંબંધમાં મુશ્કેલી ઊભી થાય છે. ઘણી વાર પતિ આવતીકાલનો વિચાર કર્યા વિના ધૂમ પૈસા ઉડાડતો હોય ત્યારે પત્ની હતાશા અનુભવે તે સ્વાભાવિક છે.

મતભેદથી મનભેદ સુધી પહોંચી જવાય છે. અલબત્ત, પતિપત્ની જો એક સરખું વિચારતાં હોય તો દામ્પત્યજીવન કંટાળાજનક બની જાય એ ખરું પણ તેના અન્ય પાસાં પણ છે. ઘણી વાર વ્યક્તિએ તેના સાથીદારની દૃષ્ટિએ પણ વિચારવું જોઈએ. એટલું જ નહિ, તેના વિચારને અનુસરવું જોઈએ

સંબંધોમાં અતિશય ભાવુક્તા હાનિકર્તા!

અન્યથા મતભેદ સામાન્યથી વધીને મનભેદ સુધીની પરિસ્થિતિએ પહોંચી જાય છે.

તમારી કાર્ય કરવાની શૈલી ભલે ગમે તે હોય પરંતુ તમારું વલણ મતભેદ ઊભા રહે એવું ન હોવું જોઈએ. એ મતભેદ તમારા સંબંધોમાં ભંગાણ ઊભું કરે એવા હોય. તમે ભલે દિલથી વિચારતા હો કે દિમાગથી, સંબંધ યથાવત રહે એ ઈચ્છા તમારા મનમાં મહત્વપૂર્ણ સ્થાન ધરાવતી હોવી જોઈએ.

શિવાંગી બહુ જ ભોળી છોકરી. એક દિવસ વાતવાતમાં પતિ આદેશ આગળ બોલી પડી કે અમે કોલેજમાં બધી ફ્રેન્ડ્સ અને બોયફ્રેન્ડ સાથે ખૂબ મસ્તી કરતાં.

આ સાંભળીને જ આદેશના મનમાં શંકાનો કીડો ખદબદાયો. બોલ્યો-“શિવાંગી લગ્ન પહેલાં તારે કોની સાથે સંબંધ હતો? સાચેસાચું કહી દે હું તને માફ કરી દઈશ.” શિવાંગી તો આ વાત સાંભળીને જ ચક્કર ખાઈ ગઈ!

આદેશ આ પ્રશ્ન વારંવાર પૂછવા લાગ્યો. ઘણી વાર બેડરૂમની લાઈટ્સ ઓન કરી ગાઢ નિદ્રામાં નસકોરાં બોલાવતી શિવાંગીના ચહેરા સામે તે ધારી ધારીને જોવા લાગ્યો. તેને સમજાતું નથી કે શિવાંગી એક ભોળી, માસૂમ, પ્રેમાળ યુવતી છે કે પછી એક બિન્દાસ્ત, ચાલબાજ, લફરાંબાજ, ચારિત્રહીન સ્ત્રી? તેનું સાચું સ્વરૂપ કયું છે?

સવારે ઊઠીને તરત જ આદેશ શિવાંગીને પૂછવા

મૂકી પણ ફરી પાછી એ જ શંકા-ગુસ્સો રીસામણાં, મનામણાં -બસ, આમ એક વર્ષ નીકળી ગયું. શિવાંગી સીતાજીની જેમ અગ્નિપરીક્ષા આપતી રહી. આદેશ જીવનસાથી પ્રત્યેની વિકૃત ભ્રમણાને કારણે લાગણીની અસ્થિરતા અનુભવતો હતો. તેને સમજાતું ન હતું કે તેને આ શું થઈ રહ્યું છે?

તો વાચકમિત્રો-સંબંધોમાં અતિશય ભાવુક્તા હાનિકર્તા. જીવનસાથી પ્રત્યેની શંકા વ્યાપક પ્રમાણમાં જોવા મળતી મનોસ્થિતિ છે. તે મનોરોગનું સ્વરૂપ ધારણ કરે ત્યારે તેની યોગ્ય સારવાર કરી કેટલાંય દંપતીઓના જીવનને મહેકતું કરી શકાય છે. કેટલીય સ્ત્રીઓને અગ્નિપરીક્ષા આપતી અટકાવી શકાય છે. જીવન છે, જીવનના વ્યવહારો છે. વ્યક્તિએ

પતિ-પત્ની વચ્ચેના સંબંધમાં પતિ દિમાગથી વિચારે છે, જ્યારે પત્ની હંમેશાં દિલથી વિચારે છે. જો બંને માત્ર દિલથી કે દિમાગથી વિચારતાં હોય તો અલગ વાત છે પરંતુ બંને અલગ અલગ રીતે વિચારતાં હોય ત્યારે સંબંધમાં મુશ્કેલી ઊભી થાય છે

લાગ્યો- “શિવાંગી, લગ્ન પહેલાં તું કોઈને ગમી ગઈ હોય, કોઈએ તને પ્રપોઝ કર્યું હોય કે પછી તને કોઈ ગમ્યું હોય એવું બન્યું હતું ખરું?”

ત્યારે શિવાંગી બોલી હતી- “મારી પાછળ કેટલાયે પાગલ હતા, મને પામવા તલસતા પણ મેં કોઈને ભાવ નહોતો આપ્યો.”

હવે તો આદેશના મગજમાં શંકાનો કીડો વધારે મજબૂત થયો. શિવાંગીએ ભોળપણમાં બોલીને જિંદગીનો દાટ વાળ્યો. ધૂસકે ધૂસકે રડીને આદેશને કહેવા લાગી- “મારા પર આટલો અવિશ્વાસ? મારા દામ્પત્યજીવનનાં સ્વપ્નાંઓ સાવ આમ ભાંગી નાંખવાનાં? શું બગાડ્યું હતું મેં તમારું?”

શિવાંગીના કલ્પાંતમાં રહેલી સચ્ચાઈ આદેશને સ્પર્શી ગઈ હતી. થોડા દિવસો એ વાત પડતી

વ્યક્તિએ વિચારો જુદા છતાં સંસાર તો દોડતો રાખવો જ પડે છે. વિચારોમાં મતભેદ તો થાય પણ મનભેદ ન પડવા દો. સંબંધોને તૂટતાં બચાવવા સંવાદિતા કેળવો, સમજદારી કેળવો, દરેક સમસ્યાનું સોલ્યુશન હોય જ છે. વધુ પડતાં ગંભીર બની જીવનના પ્રવાહને રોકો નહીં. જીવનના પ્રવાહને સારી રીતે આગળ વધારવા સમજણરૂપી રસાયણ મિશ્રિત કરો તો જીવનપ્રવાહ જરૂર વેગવાન બનશે. સંબંધોને જાળવો. હર્યાભર્યા રાખો.

સુવર્ણરજ

સાચવવા કદી પડતાં નથી
સાચા હોય જો સંબંધો,
પડે છે સાચવવા જે સંબંધો
ક્યાં હોય છે સાચા?

